

MOCIÓ TRANSACCIONADA DELS GRUPS MUNICIPALS DE CIUTADANS, PARTIDO DE LA CIUDADANÍA, ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA + SUMEM PER ALELLA – ACORD MUNICIPAL I GENT D’ALELLA, EN RELACIÓ A LA NOVA NORMATIVA QUE REGULA L’IMPOST DE LA PLUSVÀLUA.

Exposició de motius

L’anunci del Tribunal Constitucional conforme estimava la qüestió d’inconstitucionalitat número 4433-2020, anul·lant diversos apartats de l’article 107 de la Llei d’Hisendes Locals, comportava a la pràctica la impossibilitat de continuar liquidant l’Impost sobre l’Increment de Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana, la plusvàlua. La sentència ho argumentava pel fet que s’emprava un mètode objectiu de determinació de la base imposable que pressuposava que sempre es produïa un increment de valor dels terrenys, només pel simple pas dels anys, sense considerar si realment s’havia produït l’increment ni la quantia real d’aquest. Per tant, el que posava en qüestió novament no era l’impost com a tal, sinó el mètode de càlcul emprat per a determinar la base imposable.

I aquí entenem que la responsabilitat d’arribar a aquesta situació va ser únicament i exclusiva del govern de l’Estat en la mesura que no va abordar la reforma legislativa que instava a fer el propi TC en l’anterior sentència de l’any 2017. Calia fer la reforma amb celeritat per evitar situacions que no eren acceptables des d’una òptica de justícia tributària, com era el cas dels supòsits en què es liquidava l’impost sense existir un increment real de valor dels terrenys. En una situació idèntica la Diputació Foral de Guipúscoa (que disposa d’una Llei d’Hisendes Locals pròpia sustentada en el règim foral) va adequar el mètode de càlcul de l’impost en tan sols dos mesos, cosa que va evitar la inseguretat jurídica a què han estat exposats els contribuents i els ajuntaments subjectes al règim comú.

La plusvàlua és un impost d’aplicació potestativa que actualment tenen incorporat la gran majoria d’ajuntaments i que forma part indissoluble del model de finançament local, ja que contribueix a assolir la suficiència financera necessària per atendre el conjunt de competències municipals. Amb les dades de la liquidació del 2019 els ajuntaments catalans van ingressar 590 milions d’euros d’aquest impost, 2.675 milions al conjunt de l’Estat, fins al punt que en molts casos va arribar a representar més del 15% sobre el total d’ingressos tributaris.

En un moment en què els ajuntaments centren els esforços en la recuperació econòmica i es troben immersos en l’elaboració dels pressupostos per al 2022, la pèrdua dels ingressos provinents d’una figura tributària tan cabdal com la plusvàlua hauria desmuntat totes les previsions pressupostàries, obligant a emprendre retallades precisament quan la pròpia Comissió Europea defensa que el que calen són polítiques expansives.

Davant d’aquesta situació el govern de l’Estat es va veure obligat a fer en 15 dies la feina que no havia fet en 4 anys i mig, fet que demostra que va mancar determinació per solucionar el problema i que ho van anar posposant fins que no van tenir més opció que abordar-ho, fruit d’una sentència contundent que a més a més posava el focus en la inacció del legislador estatal.

El RDL 26/2021 recull una nova fórmula per determinar la base imposable de l’impost, amb uns coeficients que s’actualitzaran cada any i que sí mantenen vinculació amb l’evolució del mercat immobiliari. A més, permet al contribuent acollir-se a un mètode alternatiu per a determinar aquesta base imposable, que consisteix a acreditar que l’increment de valor ha estat menor al resultant del mètode objectiu o fins i tot que no ha existit, supòsit en el qual quedaria exempt de tributació.

Ara bé, l'esmentada reforma aprovada amb el RDL 26/2021 no recull cap mecanisme de compensació en favor dels ajuntaments per la pèrdua d'ingressos que haurà comportat de manera immediata la sentència el TC. Tampoc no preveu compensar la pèrdua permanent d'ingressos que derivarà de la nova metodologia de càlcul.

Les primeres estimacions fetes per diferents ajuntaments apunten que amb aquesta nova metodologia s'hauria ingressat al voltant d'un 30% menys del que s'ha ingressat per plusvàlues en el que portem d'exercici 2021. I aquí és on cal destacar la referència que feia la pròpia sentència del TC conforme corresponia al legislador estatal efectuar la reforma necessària de l'impost, mentre garanteix alhora el principi de suficiència financera de les entitats locals recollit a l'article 142 de la Constitució.

Per tot l'exposat, es proposa al Ple municipal l'adopció dels següents acords:

PRIMER.- Instar el Govern de l'Estat a crear un fons extraordinari per a compensar la pèrdua d'ingressos que ocasioni aquesta sentència sobre les finances municipals, tant per aquelles transmissions efectuades durant els 15 dies en què no es va poder exigir l'impost, com sobretot per aquelles transmissions anteriors que estaven pendents de liquidar i no es podran efectuar i les que no havien adquirit caràcter ferm i caldrà retornar als contribuents en base als fonaments de la sentència del TC.

SEGON.- Instar el Govern de l'Estat a crear un fons permanent de compensació en favor dels ajuntaments per la reducció d'ingressos que generarà el nou mètode de determinació de la base imposable, en compliment del principi de suficiència financera.

TERCER.- Comunicar aquests acords al conjunt dels ciutadans del municipi, a les diferents entitats municipalistes, així com al Govern de la Generalitat de Catalunya i al Govern de l'Estat.

RESULTAT

S'APROVA amb 10 vots a favor i 3 abstencions la moció transaccionada.

VOTACIÓ

Voten a favor:

- L'alcalde Sr. Marc Almendro i Campillo, i els regidors/es Sra. Xènia Matas i Castany, Sr. Israel Payà i Todolí, Sr. Joan Pugibet i Montané, Sra. Maria Teresa Vilaró i Comas, Sra. Elisabet Vilaró i Gea i Sra. Mercè Vizern i López (ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA + SUMEM PER ALELLA – ACORD MUNICIPAL)
- Els regidor Sr. Josep Bardés Conesa (GENT D'ALELLA)
- El regidor Sr. José Antonio Bernal Tejido (CIUTADANS, PARTIDO DE LA CIUDADANÍA)
- El regidor Sr. Cristóbal Zuera Rosales (ALELLA PRIMER – PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA - CANDIDATURA DE PROGRÉS)

S'abstenen de votar:

- Els regidors/es Sra. Natàlia Brenes Cordero i el Sr. Esteve Garcia-Ossorio Barroso (JUNTS PER CATALUNYA - ALELLA)
- El regidor Sr. Marc Ullod López (ALTERNATIVA PER ALELLA – CUP – ALTERNATIVA MUNICIPALISTA)